

ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นายอรรถกร วงศ์อนันต์
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

หัวข้อที่น่าสนใจ

- ประกาศนโยบายระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ รพ.พระศรีฯ
- แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ
- พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560
- พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

ประกาศนโยบายระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ รพ.พระศรีฯ

ประกาศโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์
เรื่อง นโยบายระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ
(Information Security Management System Policy Statement)

ด้วยโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์มีนโยบายระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันสินทรัพย์สารสนเทศ (Information Assets) ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการระบบสารสนเทศและการสื่อสารของห้องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) จากภัยคุกคามภายในและภายนอกที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่โดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม

ดังนั้น เพื่อแสดงถึงข้อผูกพันด้านคุณภาพและความมุ่งมั่นของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ในการบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ จึงประกาศนโยบายระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (ISMS Policy) ดังนี้

“สารสนเทศพระศรีมหาโพธิ์ พร้อมใช้ ปลอดภัย มั่นคง ก้าวไกล ได้มาตรฐานสากล”
(Prasri. Information Secure Safety Ready Advance International Standard)

ประกาศนโยบายระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ รพ.พระศรีฯ

แนวทางปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายมีดังนี้

๑. กำหนดนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ ทรัพยากร ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร
๒. กำหนดแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการรักษาความลับ (Confidentiality) โดยการทำสัญญาการรักษาความลับ, การรักษาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ (Integrity) กำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลตามหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง, ความพร้อมใช้งาน (Availability) มีระบบอุปกรณ์สำรอง, การกำหนดสิทธิการเข้าออกพื้นที่เพื่อป้องกันการโจรกรรมข้อมูล กำหนดรหัสการเข้าใช้งาน และปรับปรุงตามนโยบายองค์กร
๓. สื่อสาร ให้ความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย ข้อบังคับ ข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความต่อเนื่อง ข้อมูลความปลอดภัย
๔. แต่งตั้งคณะทำงานระบบบริหารการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้มีการขับเคลื่อนนโยบาย และรักษาระบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง
๕. กำหนดเป็นหัวข้อการอบรมปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ และทบทวนในที่ประชุมฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศประจำปี
๖. ดำเนินการซักซ้อมแผนความต่อเนื่อง พัฒนา ปรับปรุง ทดสอบให้เหมาะสมและมั่นใจว่าพร้อมรับในทุกสถานการณ์
๗. มีการทำข้อตกลงกับผู้ให้บริการภายนอก ผู้ขายอุปกรณ์ ในการให้ความร่วมมือเมื่อเกิดอุบัติการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยด้านข้อมูลสารสนเทศในการให้บริการ และทบทวนข้อตกลงปีละ ๑ ครั้ง

ประกาศนโยบายระบบบริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ รพ.พระศรีฯ

๘. ผู้ที่เกี่ยวข้องทำการวางแผน และจัดการเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล ระบบโครงข่าย เครื่องมือ และอุปกรณ์ ให้อยู่ในระบบมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ รวมทั้งให้การดูแลเป็นพิเศษ

๙. การเก็บรักษาความปลอดภัยของข้อมูล จะต้องระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งในสัญญาบริการที่ฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศ ทำกับผู้ใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นการบริการประเภทใด ซึ่งจะต้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

๑๐. มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล ถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรของฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม หากมีการฝ่าฝืนให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบถึงความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

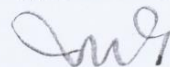
๑๑. ฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศ มีหน้าที่ในการจัดเก็บและเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการตามแบบ และวิธีการที่ได้ทำความตกลงร่วมกันไว้ระหว่างฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศกับผู้ใช้บริการ รวมทั้งการไม่เปิดเผยข้อมูลใดๆ ที่มิได้รับความยินยอมจากผู้ให้บริการผู้สาธารณสุข หรือบุคคลภายนอก เพื่อไม่มีการรั่วไหล หรือการสูญหายของข้อมูลของผู้ใช้บริการ ไม่ว่าในกรณีใดๆ

๑๒. ฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศ จะต้องจัดทำเอกสารที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าบุคลากรจะไม่นำข้อมูลของฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศหรือข้อมูลของผู้ใช้บริการไปเปิดเผยแก่บุคคลภายนอก หรือที่ใดๆ หากมิได้รับความยินยอมจากฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศหรือจากผู้ให้บริการ

๑๓. ฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศ จะมีการทบทวนนโยบายอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายยังมีความเหมาะสมอยู่เสมอ

นโยบายและแนวปฏิบัตินี้ บุคลากรของฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศจะต้องให้ความร่วมมือ และถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้มั่นใจว่าฝ่ายเทคโนโลยีและสารสนเทศจะรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และมีการปรับปรุงประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายประภาส อุครานันท์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ คู่มือปฏิบัติงาน

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคง
ปลอดภัยสารสนเทศ

HB – ISMS – 01

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

	คู่มือปฏิบัติงานโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	เอกสารเลขที่ HB - ISMS - 01 ฉบับ A
	เรื่อง แนวทางปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัย	แก้ไขครั้งที่ 00 วันที่ 21 มีนาคม 2565
	สารสนเทศ	หน้าที่ 1 ของ 32 หน้า

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ของกรมสุขภาพจิต	2
หมวดที่ 1 การควบคุมการเข้าถึงและการทำงานของระบบสารสนเทศ	5
หมวดที่ 2 การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User Access Management)	8
หมวดที่ 3 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User Responsibilities)	11
หมวดที่ 4 การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (Network Access Control)	14
หมวดที่ 5 การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control)	20
หมวดที่ 6 การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชัน และสารสนเทศ (Application and Information Access Control)	22
หมวดที่ 7 การรักษาความปลอดภัยฐานข้อมูลและสำรองข้อมูล	26
หมวดที่ 8 การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ	28
หมวดที่ 9 การบริหารจัดการและรักษาความปลอดภัยสารสนเทศ	29
หมวดที่ 10 การจัดการสื่อที่ใช้บันทึกข้อมูลสารสนเทศ	31

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวดที่ 1

การเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (Access Control) และการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (Business Requirements for Access Control)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกำหนดการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศโดยคำนึงถึงการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ
2. เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าถึงการกำหนดสิทธิและการมอบอำนาจของหน่วยงานของรัฐ

นโยบาย

บุคลากรโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์และบุคคลภายนอกต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ โดยเฉพาะการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (Access Control) และการใช้งานตามภารกิจเพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (Business Requirements for Access Control)

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวดที่ 2

การบริหารจัดการการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (User Access Management)

วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศเฉพาะผู้ใช้งาน(User)ที่ได้รับอนุญาตแล้ว และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ใช้งาน (User) เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงเรื่องความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ และป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต

นโยบาย

1. กำหนดให้มีกระบวนการสำหรับการลงทะเบียนบุคลากรใหม่ (User Registration) เพื่อรับสิทธิการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศตามตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
2. กำหนดกระบวนการสำหรับการยกเลิกสิทธิการใช้งานเมื่อบุคลากรไม่ได้ปฏิบัติงานแล้ว

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

3. กำหนดให้มีการบริหารจัดการสิทธิของผู้ใช้งาน (User Management) อย่างรัดกุมโดยให้มีการควบคุม จำกัด และเปลี่ยนแปลงสิทธิการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศตามตำแหน่งหรือหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้รวมถึงสิทธิจำเพาะ สิทธิพิเศษ และสิทธิอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ

4. กำหนดให้มีการบริหารจัดการรหัสผ่าน (User Password Management) อย่างรัดกุมโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างรหัสผ่านชั่วคราว (Temporary Password) ตามสิทธิที่ได้รับของผู้ใช้งาน (User) การส่งมอบรหัสผ่านชั่วคราว (Temporary Password) การเปลี่ยนรหัสผ่าน เงื่อนไขการเปลี่ยนรหัสผ่าน และการกำหนดรหัสผ่านใหม่ในกรณีลืมรหัสผ่าน

5. กำหนดให้มีการทบทวนสิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งาน (Review of User Access Right) อย่างน้อยทุก 6 เดือน หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ย้าย ให้โอน ลาออก หรือสิ้นสุดการจ้าง

6. กำหนดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ใช้งาน (User) เพื่อให้เกิดความตระหนักและความเข้าใจเรื่องภัยและผลกระทบที่เกิดจากการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศโดยไม่ระมัดระวังหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์

7. กำหนดให้มีมาตรการเชิงป้องกันตามความเหมาะสม

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 3

การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User Responsibilities)

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน (User Responsibilities) เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศโดยไม่ได้รับอนุญาต การเปิดเผย การล่วงรู้ หรือการลักลอบทำสำเนาข้อมูลสารสนเทศ และการลักขโมยอุปกรณ์ในการประมวลผลข้อมูล (Process Device)

นโยบาย

1. กำหนดแนวปฏิบัติในการใช้งานรหัสผ่าน (Password) และการเปลี่ยนรหัสผ่าน (Password)
2. กำหนดแนวปฏิบัติในการป้องกันระบบคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศในกรณีที่ไม่มีผู้ใช้งาน (User) เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ไม่มีสิทธิสามารถเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศในกรณีที่ไม่มีผู้ใช้งาน (User) ดูแล

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

3. กำหนดแนวปฏิบัติในการควบคุมสินทรัพย์ (Asset) และการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ (Clear Desk and Clear Screen Policy) ได้แก่ เอกสาร สื่อบันทึกข้อมูล และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อไม่ให้สินทรัพย์ (Asset) อยู่ในภาวะซึ่งเสี่ยงต่อการเข้าถึงโดยผู้ไม่มีสิทธิและต้องกำหนดให้ผู้ใช้งาน (User) ออกจากระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศเมื่อว่างเว้นจากการใช้งาน

4. กำหนดให้ผู้ใช้งาน (User) อาจนำการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) มาใช้กับการรับส่งข้อมูลที่สำคัญหรือข้อมูลที่เป็นความลับ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับทางราชการ พ.ศ. 2544

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 4

การควบคุมการเข้าถึงเครือข่าย (Network Access Control)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีการควบคุมและป้องกันการเข้าถึงเครือข่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต

นโยบาย

1. กำหนดแนวปฏิบัติในการเข้าถึงเครือข่ายของผู้ใช้งาน (User) เฉพาะที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเท่านั้น
2. กำหนดแนวปฏิบัติการยืนยันตัวตนบุคคลสำหรับผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอกองค์กร (User Authentication for External Connections) โดยต้องกำหนดให้มีการยืนยันตัวตนบุคคลก่อนที่จะอนุญาตให้ผู้ใช้งานที่อยู่ภายนอกองค์กรสามารถเข้าใช้งานเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ได้
3. กำหนดแนวปฏิบัติในการระบุอุปกรณ์บนเครือข่าย (Equipment Identification in Networks) โดยต้องกำหนดวิธีการที่สามารถระบุอุปกรณ์บนเครือข่ายได้ และต้องใช้อุปกรณ์บนเครือข่ายเป็นการยืนยัน
4. กำหนดแนวปฏิบัติในการป้องกันพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบ และปรับแต่งระบบ (Remote Diagnostic and Configuration Port Protection) โดยต้องควบคุมการเข้าถึงพอร์ตที่ใช้สำหรับตรวจสอบ และปรับแต่งระบบทั้งการเข้าถึงทางกายภาพและทางเครือข่าย
5. กำหนดแนวปฏิบัติในการแบ่งแยกเครือข่าย (Segregation in Networks) โดยต้องแบ่งแยกเครือข่ายตามกลุ่มของการให้บริการสารสนเทศ กลุ่มการใช้งาน กลุ่มของอุปกรณ์สารสนเทศ และกลุ่มประเภทของเครือข่าย

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

6. กำหนดแนวปฏิบัติในการควบคุมการจัดเส้นทางบนเครือข่าย (Network Routing Control) เพื่อให้การเชื่อมต่อของคอมพิวเตอร์ และการส่งผ่านหรือไหลเวียนของข้อมูลหรือสารสนเทศ และการส่งข้อมูลสารสนเทศ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติการเข้าถึงและควบคุมการใช้งานสารสนเทศ (Access Control) และการใช้งานตามภารกิจ เพื่อควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (Business Requirements for Access Control)

7. กำหนดแนวปฏิบัติในการควบคุมการเชื่อมต่อทางเครือข่าย (Network Connection Control) โดยต้องควบคุมการเข้าถึงหรือใช้งานเครือข่ายที่มีการใช้ร่วมกันหรือเชื่อมต่อระหว่างหน่วยงาน

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 5

การควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control)

วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control) เพื่อป้องกันการเข้าถึงระบบปฏิบัติการโดยไม่ได้รับอนุญาต

นโยบาย

1. กำหนดแนวปฏิบัติในการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ (Operating System Access Control) โดยต้องมีการควบคุมการเข้าถึงด้วยวิธีการยืนยันตัวตนที่ปลอดภัย
2. กำหนดแนวปฏิบัติในการระบุและยืนยันตัวตนของผู้ใช้งาน (User Identification and Authentication) โดยต้องกำหนดให้ผู้ใช้งาน (User) มีข้อมูลเฉพาะเจาะจงซึ่งสามารถระบุตัวตนของผู้ใช้งาน (User) ได้ และเลือกใช้ขั้นตอนทางเทคนิคในการยืนยันตัวตนที่เหมาะสมเพื่อรองรับการยืนยันว่าเป็นผู้ใช้งาน (User) ที่ได้รับอนุญาต
3. กำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการรหัสผ่าน (Password Management System) โดยต้องจัดทำระบบบริหารจัดการรหัสผ่าน (Password) ที่สามารถทำงานเชิงโต้ตอบ (Interactive) หรือมีการทำงานในลักษณะอัตโนมัติ ซึ่งเอื้อต่อการกำหนดรหัสผ่าน (Password) ที่มีคุณภาพ
4. กำหนดแนวปฏิบัติในการใช้งานโปรแกรมมอรรถประโยชน์ (Use of System Utilities) โดยควรจำกัดและควบคุมการใช้งานโปรแกรมมอรรถประโยชน์ เพื่อป้องกันการละเมิดหรือหลีกเลี่ยงมาตรการความมั่นคงปลอดภัยที่ได้กำหนดไว้
5. กำหนดระยะเวลายุติการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ เมื่อว่างเว้นจากการใช้งาน (Session Time - Out)
6. กำหนดระยะเวลาเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศที่มีความเสี่ยงหรือมีความสำคัญสูง (Limitation of Connection Time)

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 6

การควบคุมการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชัน และสารสนเทศ (Application and Information Access Control)

วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมและป้องกันการเข้าถึงโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชันและสารสนเทศ (Application and Information Access Control) โดยไม่ได้รับอนุญาต

นโยบาย

1. กำหนดแนวปฏิบัติในการควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (Information Access Restriction) ของผู้ใช้งาน (User) และฟังก์ชัน (Functions) ต่าง ๆ ของโปรแกรมประยุกต์หรือแอปพลิเคชัน (Application and Information Access Control) ตามสิทธิ์ที่กำหนดไว้
2. กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศซึ่งไวต่อการรบกวนมีผลกระทบ และมีความสำคัญสูงต่อโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ โดยต้องได้รับการแยกออกจากระบบอื่น ๆ และมีการควบคุมสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะ พร้อมทั้งให้มีการควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ ที่ปฏิบัติงานจากภายนอกองค์กร (Mobile Computing And Teleworking)

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

3. กำหนดแนวปฏิบัติในการควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ โดยต้องกำหนดข้อปฏิบัติและมาตรการที่เหมาะสมเพื่อปกป้อง ระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ และข้อมูลสารสนเทศจากความเสี่ยงของการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่
4. กำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงาน (Teleworking) โดยต้องกำหนดข้อปฏิบัติ แผนงาน และขั้นตอนปฏิบัติเพื่อปรับใช้สำหรับการปฏิบัติงานจากภายนอกสำนักงาน

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 7

การรักษาความปลอดภัยฐานข้อมูลและสำรองข้อมูล

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำระบบสำรองของระบบสารสนเทศให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยการสำรองข้อมูลสารสนเทศ และการกู้คืนข้อมูลสารสนเทศ และการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องในสภาวะวิกฤตด้านสารสนเทศของ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งได้รวมการบริหารความเสี่ยงด้านสารสนเทศ การเตรียมความพร้อมกรณีฉุกเฉิน และการบริหารความต่อเนื่องในสภาวะวิกฤตด้านสารสนเทศ และการสำรองข้อมูลและกู้คืนข้อมูลสารสนเทศไว้ ด้วยแล้ว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างต่อเนื่อง แม้ในสภาวะวิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ และสามารถกู้คืนระบบสารสนเทศได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม และสามารถใช้งานสารสนเทศได้อย่างต่อเนื่อง

นโยบาย

1. พิจารณาคัดเลือกระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในการจัดทำระบบสำรองให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
2. จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องในสภาวะวิกฤตด้านสารสนเทศของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง และต้องปรับปรุงแผนดังกล่าวให้สามารถปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการใช้งานตามภารกิจ
3. กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบตามแผนบริหารความต่อเนื่องของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ด้านสารสนเทศ
4. ทดสอบสภาพพร้อมใช้งานระบบคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ และระบบสำรองตามแผน
5. บริหารความต่อเนื่องในสภาวะวิกฤตด้านสารสนเทศของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
6. กำหนดความถี่ของการปฏิบัติในแต่ละข้อ โดยต้องมีการปฏิบัติที่เพียงพอต่อสภาพความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของหน่วยงาน

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 8

การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ ทำให้มั่นใจว่า นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศที่กำหนด มีความมั่นคงปลอดภัย และหน่วยงานสามารถปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบาย

1. กำหนดให้มีการตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศ (Information Security Audit and Assessment) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงจะต้องดำเนินการโดยผู้ตรวจสอบภายใน (Internal Auditor) หรือโดยผู้ตรวจสอบอิสระด้านความมั่นคงปลอดภัยจากภายนอก (External Auditor) เพื่อให้หน่วยงานได้ทราบถึงระดับความเสี่ยง และระดับความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของหน่วยงาน

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 9

การบริหารจัดการและรักษาความลับข้อมูลสารสนเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการบริหารจัดการและการรักษาความลับข้อมูลสารสนเทศ ทำให้มั่นใจว่านโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศที่กำหนด สามารถแบ่งประเภทของข้อมูลสารสนเทศที่เป็นข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความลับ และข้อมูลสำคัญ ให้มีการบริหารจัดการที่ดี สามารถส่งต่อข้อมูล และเปิดเผยข้อมูลให้เฉพาะผู้ที่มีสิทธิ์ในการเข้าถึงได้อย่างปลอดภัย สามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

นโยบาย

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ เพื่อบริหารจัดการ ควบคุมตรวจสอบการใช้ข้อมูลสารสนเทศของโรงพยาบาล
2. กำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล และกำหนดลำดับชั้นข้อมูลที่ใช้สามารถเข้าถึงได้ การจัดเก็บข้อมูล การคัดลอกข้อมูล การโอนถ่ายข้อมูล การส่งต่อข้อมูล ช่องทางวิธีการในการรับส่งข้อมูล เพื่อป้องกันให้มีความปลอดภัยสารสนเทศในการใช้ข้อมูล ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
3. ทบทวนกำกับติดตามข้อกำหนดในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ สิทธิ์การเข้าถึง ประเภทข้อมูล ระดับ ความลับข้อมูล วิธีการจัดเก็บ การโอนถ่าย การส่งต่อ รูปแบบช่องทางที่ใช้ส่งต่อข้อมูลสารสนเทศ

แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

หมวด 10

การจัดการสื่อที่ใช้บันทึกข้อมูลสารสนเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการบริหารจัดการสื่อที่ใช้บันทึกข้อมูลสารสนเทศให้สามารถได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย มีความพร้อมใช้งาน ป้องกันความเสี่ยงในการใช้งานผิดประเภท ป้องกันการใช้บันทึกสื่อที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยสารสนเทศ ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดกับสื่อบันทึกข้อมูลสารสนเทศ

นโยบาย

1. กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการสื่อที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลให้เกิดความปลอดภัยด้านสารสนเทศ
2. กำหนดแนวทางการตรวจสอบการใช้งานสื่อบันทึกข้อมูล ให้มีความปลอดภัยด้านสารสนเทศ

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ หรือ พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ว่าด้วยการ
กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับล่าสุดได้มีการ
ประกาศใช้เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2560 ซึ่งเป็น พ.ร.บ.
คอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2

สำหรับคนที่ต้องใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นประจำ หรือ
ทำงานเกี่ยวกับโลกออนไลน์ต้องพึงรู้ไว้เลยคะ เพราะ
หากใช้ไม่ระวัง เราอาจจะเผลอทำผิดกฎหมายได้

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ คืออะไร

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ คือพระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์ที่ว่าเป็นได้ทั้งคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่างๆ ที่ถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งเป็นพ.ร.บ.ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อป้องกันควบคุมการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นได้จากการใช้คอมพิวเตอร์ หากใครกระทำความผิดตามพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์นี้ ก็จะต้องได้รับการลงโทษตามที่พ.ร.บ.กำหนดไว้

ประเทศไทย มี พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาแล้ว 2 ฉบับ คือ ฉบับแรก ปี 2550 และ ฉบับสอง ปี 2560 โดยฉบับที่ใช้งานปัจจุบัน คือ ฉบับปี 2560

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ 2560 มีอยู่ 2 หมวด โดยหมวดที่
เกี่ยวข้องกับประชาชน คือ หมวด 1 “ความผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์” เพราะเป็นหมวดที่บอกว่า พฤติกรรมใดที่มีความ
ผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และมีบทลงโทษอะไรอย่างไร

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

โดยหมวด 1 มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด 11 มาตราดังนี้

มาตรา	ความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	โทษจำคุก	โทษปรับ
มาตรา 5	ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้น มิได้มีไว้สำหรับตน	ไม่เกิน 6 เดือน	ไม่เกิน 10,000 บาท
มาตรา 6	ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น	ไม่เกิน 1 ปี	ไม่เกิน 20,000 บาท
มาตรา 7	ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน	ไม่เกิน 2 ปี	ไม่เกิน 40,000 บาท
มาตรา 8	ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น มิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้	ไม่เกิน 3 ปี	ไม่เกิน 60,000 บาท
มาตรา 9	ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมด หรือ บางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

โดยหมวด 1 มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด 11 มาตราดังนี้

มาตรา	ความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	โทษจำคุก	โทษปรับ
มาตรา 10	ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
มาตรา 11	ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิด หรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของ บุคคลอื่นโดยปกติสุข	-	ไม่เกิน 100,000 บาท
	ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นอันมีลักษณะเป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสามารถบอกเลิกหรือแจ้งความประสงค์เพื่อปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่าย	-	ไม่เกิน 200,000 บาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

โดยหมวด 1 มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด 11 มาตราดังนี้

มาตรา	ความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	โทษจำคุก	โทษปรับ
มาตรา 12	ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 หรือ มาตรา 11 เป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศหรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะ	ตั้งแต่ 1 ปี- 7 ปี	20,000 บาท- 140,000 บาท
	ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ดังกล่าว	ตั้งแต่ 1 ปี- 10 ปี	20,000 บาท- 200,000 บาท
	ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 เป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง	ตั้งแต่ 3 ปี- 15 ปี	60,000 บาท- 300,000 บาท
	ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามโดยมิได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย	ตั้งแต่ 5 ปี- 20 ปี	100,000 บาท- 400,000 บาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

โดยหมวด 1 มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด 11 มาตราดังนี้

มาตรา	ความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	โทษจำคุก	โทษปรับ
มาตรา 12/1	ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น	ไม่เกิน 10 ปี	ไม่เกิน 200,000 บาท
	ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 9 หรือมาตรา 10 โดยมีได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย	ตั้งแต่ 5 ปี- 20 ปี	100,000 บาท- 400,000 บาท
มาตรา 13	ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือ ในการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 หรือ มาตรา 11	ไม่เกิน 5 ปี	20,000 บาท
	ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา 12 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม	ไม่เกิน 2 ปี	ไม่เกิน 40,000 บาท
มาตรา 14 (1)	นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือน หรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหาย แก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

โดยหมวด 1 มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด 11 มาตราดังนี้

มาตรา	ความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	โทษจำคุก	โทษปรับ
มาตรา 14 (2)	นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิด ความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคง ในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือ โครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิด ความตื่นตระหนกแก่ประชาชน	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
มาตรา 14 (3)	นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิด เกี่ยวกับความมั่นคง แห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการ ร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
มาตรา 14 (4)	นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอัน ลามกและข้อมูล คอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
มาตรา 14 (5)	ผู้ใดเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็น ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

โดยหมวด 1 มีมาตราที่ควรสนใจทั้งหมด 11 มาตราดังนี้

มาตรา	ความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	โทษจำคุก	โทษปรับ
มาตรา 15	ผู้ให้บริการผู้ใดให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิด ตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
มาตรา 16	ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลง ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย	ไม่เกิน 3 ปี	ไม่เกิน 200,000 บาท
	ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อภาพของผู้ตาย และการกระทำนั้นน่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย	ไม่เกิน 3 ปี	ไม่เกิน 200,000 บาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มาตราที่ 5

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มาตราที่ 9

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มาตราที่ 11

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มาตราที่ 12

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มาตราที่ 13

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มาตราที่ 14

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ มาตราที่ 16

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 5 | ตัวอย่างการกระทำความผิด

การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ตัวอย่างเช่น

- การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต
- การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต

บทลงโทษ

ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 9 | ตัวอย่างการกระทำความผิด

ทำลาย แก้ไข ดัดแปลง นำไฟล์อันตรายเข้าสู่คอมพิวเตอร์ จนทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นเสียหาย ตัวอย่างเช่น

- การนำไฟล์อันตราย เช่น ไวรัส มัลแวร์ มาสู่คอมพิวเตอร์ของเพื่อน หรือ คนรู้จัก จนระบบคอมพิวเตอร์เสียหาย
- การแฮคเกอร์ เข้าไปดูข้อมูลคอมพิวเตอร์คนอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต
- การใช้ username / password ของผู้อื่น Login เข้าสู่ระบบ โดยไม่ได้รับการอนุญาต

บทลงโทษ

ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 11 | ตัวอย่างการกระทำความผิด

มาตรานี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับพ่อค้าแม่ค้าออนไลน์ค่ะ เพราะเกี่ยวข้องกับการโปรโมทสินค้าบนอินเทอร์เน็ต โดยการกระทำที่อาจผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ 2560 มีดังนี้

- การส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อนผู้อื่น (สแปม) เพื่อขายสินค้าหรือบริการ จนผู้รับเกิดความเดือดร้อนรำคาญ โดยไม่มีปุ่มให้ยกเลิกการรับอีเมล
- การฝากร้านใน FB หรือ IG แบบรัวๆ เข้าไปซ้ำๆ โดยเจ้าของเพจไม่ได้อนุญาต จนเกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่เจ้าของเพจหรือผู้พบเห็น

บทลงโทษ

ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 12 | ตัวอย่างการกระทำความผิด

กระทำการทำลาย แก้ไข หรือ รบกวนข้อมูลหรือระบบคอมพิวเตอร์ ของระบบสาธารณะ หรือ ความมั่นคง เช่น

- เจาะเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งควบคุมไฟฟ้าในนครหลวง และส่งดับไฟฟ้าทั่วเมือง อันก่อให้เกิดความวุ่นวายและมีผลกระทบเป็นวงกว้าง

บทลงโทษ

ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกิน 2 แสนบาท

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 13 | ตัวอย่างการกระทำความผิด

จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด ตัวอย่างเช่น

- เป็นผู้จำหน่ายชุดคำสั่งที่ใช้ในการเจาะระบบ หรือ รบกวนข้อมูลคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมทำ BOTNET หรือ DOS (Denial of Service)

บทลงโทษ

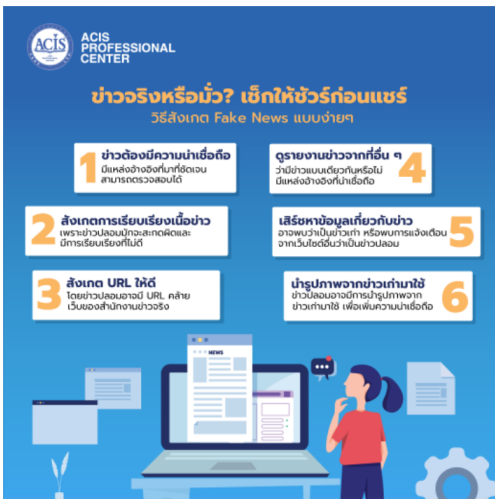
ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 5 ปี เดือน ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 14 | ตัวอย่างการกระทำความผิด

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 14 คือหนึ่งในมาตราที่ประชาชนควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นหนึ่งในฐานความผิดที่มีคดีฟ้องร้องมากที่สุด โดยตัวอย่างการกระทำความผิด มาตราดังกล่าว มีดังนี้

- โพสต์หรือแชร์ ข้อมูลปลอม ไม่เป็นความจริง หลอกหลวง (อย่างเช่น แม่ค้าออนไลน์โพสต์หลอกหลวงเพื่อเก็บเงินลูกค้า แต่ไม่มีการส่งมอบสินค้าจริง โฆษณาธุรกิจลูกโซ่ที่หลอกหลวงเอาเงินลูกค้า โปสข่าวปลอม เป็นต้น)
- การกด like & Share ข่าวหรือข้อมูลปลอม อันเป็นการให้เพื่อนใน social network ได้เห็นข้อมูลดังกล่าวด้วย ก็ถือเป็นความผิดตาม พรบ คอมพิวเตอร์ มาตรา 14 เช่นกัน
- เป็นแอดมินเพจที่ปล่อยให้ข่าวหรือข้อมูลปลอมเผยแพร่ในเพจตัวเอง โดยมีได้ทำการลบทิ้ง
- โปสหรือเผยแพร่ภาพเปลือย ภาพลามกอนาจารของคนรู้จัก หรือ คนรักเก่า อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความอับอายหรือเสียหาย

บทลงโทษ

หากเป็นการกระทำที่ส่งผลถึงประชาชน ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นกรณีที่เป็นการกระทำที่ส่งผลต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 6 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (แต่ในกรณีอย่างหลังนี้สามารถยอมความกันได้)

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

ตัวอย่าง การกระทำความผิดเกี่ยวกับ พรบ คอมพิวเตอร์ พร้อมบทลงโทษ

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา 16 | ตัวอย่างการกระทำความผิด

กระทำการเผยแพร่ภาพที่สร้างขึ้น หรือภาพตัดต่อ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับการดูหมิ่น อับอาย หรือ เสียชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น

- เผยแพร่ข้อมูลเยาวชน โดยไม่มีการปกปิดตัวตนของเยาวชนท่านนั้น โดยตามกฎหมาย หากเปิดเผยตัวตนเยาวชนสู่สาธารณะ อาจทำให้ใช้ชีวิตในสังคมลำบาก อาจถูกดูหมิ่น เกลียดชัง
- เผยแพร่ภาพของผู้เสียชีวิต อันส่งผลให้พ่อแม่หรือคู่สมรสของผู้ตาย เกิดความอับอาย

บทลงโทษ

ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 3 ปี เดือน ปรับไม่เกิน 2 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

กรณีศึกษา: การทำผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ ตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์

เคสแรก เป็นเคสที่ออกข่าวอย่างโด่งดังเช่นกัน เป็นกรณีที่มีชายหนุ่มคนหนึ่งถ่ายรูปตึกที่มีลักษณะเอนๆ พร้อมโพสต์ข้อความประมาณว่า ตึกทรุดตัว ลงบน Facebook เลยทำให้เกิดเป็นประเด็นที่หลายเอาตอกตกใจไปกันใหญ่ แต่ต่อมาก็มีการเปิดเผยว่า ตึกที่เห็นนั้นเป็นเพียงดีไซน์ของตึกที่ตั้งใจจะให้เอนแบบนั้นอยู่แล้ว เลยทำให้เจ้าของโพสต์ถูกตำรวจเรียกสอบสวน เพราะเข้าข่ายความผิด พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ม.14 (2) นำข้อความเท็จเข้าระบบคอมพิวเตอร์ อันเป็นเท็จก่อให้เกิดความตื่นตระหนก

พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ 2560

พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 หรือฉบับที่ 2 ปัจจุบันมีผลบังคับใช้แล้ว
ถ้าเราเป็นคนหนึ่งที่คลุกคลีกับการใช้งานคอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ต
ก็ควรจะรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. นี้ไว้ เพราะเราจะได้ไม่เผลอไปทำความผิด อย่าง
น้อยๆ ต้องระวัง 8 ประเด็น อีกทั้งการมี พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ขึ้นมา ก็ถือ
ว่าเป็นการควบคุมการใช้งานคอมพิวเตอร์ในระดับหนึ่ง และในทางหนึ่งก็
ช่วยคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ใช้งานด้วย

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

PDPA คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562

PDPA ย่อมาจาก **Personal Data Protection Act B.E. 2562 (2019)** เป็นกฎหมายว่าด้วยการให้สิทธิ์กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล สร้างมาตรฐานการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้ปลอดภัย **และนำไปใช้ให้ถูกต้องประสงค์ตามคำยินยอมที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอนุญาต** โดยกฎหมาย PDPA Thailand (พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล) ได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2562 และปัจจุบันได้ถูกเลื่อน**ให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2565**

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๔ ก หน้า ๕๒
ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีประสิทธิภาพและเพื่อให้มีมาตรการเยียวยาเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจาก
การถูกละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ. ๒๕๖๒”

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 ที่จะบังคับใช้ในประเทศไทยนี้ จะมีบทบาทในการคุ้มครอง และให้สิทธิที่เราควรมีต่อข้อมูลส่วนบุคคลของเราเองได้ รวมไปถึงการสร้างมาตรฐานของบุคคลหรือนิติบุคคล ในการเก็บ ข้อมูลส่วนบุคคล, รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล, ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล หรือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลก็ตาม ซึ่งล้วนแล้ว เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้ที่จะต้องปฏิบัติตาม หากผู้ใดหรือองค์กรใดไม่ปฏิบัติตามย่อมมีบทลงโทษตามกฎหมายตามมา ซึ่งบทลงโทษของ PDPA สำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามนั้น มีทั้งโทษทางแพ่ง โทษทางอาญา และโทษทางปกครองด้วย

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

ข้อมูลส่วนบุคคล คืออะไร?

ข้อมูลส่วนบุคคล คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม แต่จะไม่นับรวมข้อมูลของผู้ที่เสียชีวิตไปแล้ว

ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data) ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล หรือชื่อเล่น / เลขประจำตัวประชาชน, เลขหนังสือเดินทาง, เลขบัตรประกันสังคม, เลขใบอนุญาตขับขี่, เลขประจำตัวผู้เสียภาษี, เลขบัญชีธนาคาร, เลขบัตรเครดิต (การเก็บเป็นภาพสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรอื่น ๆ ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลที่กล่าวมาย่อมสามารถใช้ระบุตัวบุคคลได้โดยตัวมันเอง จึงถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล) / ที่อยู่, อีเมล, เลขโทรศัพท์ / ข้อมูลอุปกรณ์หรือเครื่องมือ เช่น IP address, MAC address, Cookie ID / ข้อมูลทางชีวมิติ (Biometric) เช่น รูปภาพใบหน้า, ลายนิ้วมือ, फिल्मเอกซเรย์, ข้อมูลสแกนม่านตา, ข้อมูลอัตลักษณ์เสียง, ข้อมูลพันธุกรรม / ข้อมูลระบุทรัพย์สินของบุคคล เช่น ทะเบียนรถยนต์, โฉนดที่ดิน / ข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลข้างต้นได้ เช่น วันเกิดและสถานที่เกิด, เชื้อชาติ, สัญชาติ, น้าหนัก, ส่วนสูง, ข้อมูลตำแหน่งที่อยู่ (location), ข้อมูลการแพทย์, ข้อมูลการศึกษา, ข้อมูลทางการเงิน, ข้อมูลการจ้างงาน / ข้อมูลหมายเลขอ้างอิงที่เก็บไว้ในไมโครฟิล์ม แม้ไม่สามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ แต่หากใช้ร่วมกับระบบดัชนีข้อมูลอีกระบบหนึ่งก็จะสามารถระบุไปถึงตัวบุคคลได้ / ข้อมูลการประเมินผลการทำงานหรือความเห็นของนายจ้างต่อการทำงานของลูกจ้าง / ข้อมูลบันทึกต่าง ๆ ที่ใช้ติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล เช่น log file / ข้อมูลที่สามารถใช้ในการค้นหาข้อมูลส่วนบุคคลอื่นในอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลส่วนบุคคลอีกประเภทที่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ให้ความสำคัญและมีบทลงโทษที่รุนแรงด้วยกรณีเกิดการรั่วไหลสู่สาธารณะ คือ **ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data)** ได้แก่ ข้อมูล เชื้อชาติ, เผ่าพันธุ์, ความคิดเห็นทางการเมือง, ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา, พฤติกรรมทางเพศ, ประวัติอาชญากรรม, ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ หรือข้อมูลสุขภาพจิต, ข้อมูลสภาพแรงงาน, ข้อมูลพันธุกรรม, ข้อมูลชีวภาพ, ข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบต่อเจ้าของข้อมูลในทำนองเดียวกันตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

เหตุที่ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) เป็นข้อมูลที่มีบทลงโทษที่รุนแรงกว่าข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป (Personal Data) เพราะหากข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อนมีการรั่วไหลไปสู่สาธารณะแล้ว จะเกิดผลเสียที่ร้ายแรงกับผู้เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล(Data Subject)ได้มากกว่าข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ มีผลต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล เช่น สิทธิเสรีภาพในความคิด ความเชื่อทางศาสนา การแสดงออก การชุมนุม สิทธิในชีวิตร่างกาย การอยู่อาศัย การไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดการแทรกแซงซึ่งสิทธิเสรีภาพและการเลือกปฏิบัติต่อการใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลได้มากกว่าข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ยกตัวอย่างเช่น ข้อมูลพฤติกรรมทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ประวัติอาชญากรรม ถ้ารั่วไหลไปแล้ว ข้อมูลเหล่านี้จะนำมาสู่ความเป็นอคติและจะมีผลกระทบต่อชีวิตส่วนบุคคลได้มากกว่าข้อมูลทั่วไปเป็นอย่างมาก

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

ใครบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล?

เราสามารถแบ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ในกฎหมาย PDPA ได้ 3 ประเภท ได้แก่

- **1. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject)** คือ บุคคลที่ข้อมูลสามารถระบุไปถึงได้
- **2. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- **3. ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

แล้ว PDPA ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) ได้รับสิทธิอะไรบ้าง?

เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจในสิทธิของเจ้าของข้อมูล(Data Subject) เรามาทำความรู้จักกับคำว่า **ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller)** เพิ่มเติมอีกสักหน่อย

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) คืออะไร ? ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึงบุคคลหรือนิติบุคคล ที่มีส่วนในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล, ใช้ข้อมูลส่วนบุคคล หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และหากดูที่ความหมายอย่างละเอียดแล้ว นั้นหมายความว่าเพียงแค่ว่าเรามีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นไว้ ก็ถือว่าเราเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย PDPA ไปด้วยเหมือนกัน

ใน พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 จะให้ **สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject Right)** สรุปได้ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

สิทธิได้รับการแจ้งให้ทราบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้ง ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ ก่อนหรือในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล (ยกเว้นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ทราบถึงรายละเอียดนั้นอยู่แล้ว เช่น ไปธนาคารเพื่อจะไปเปิดบัญชี หรือว่าการสมัครใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการต่าง ๆ) โดยมีรายละเอียดการแจ้งให้ทราบ เช่น เก็บข้อมูลส่วนบุคคลอะไรบ้าง, วัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล, การนำไปใช้หรือส่งต่อไปมีให้ใครบ้าง, วิธีเก็บข้อมูลอย่างไร, เก็บข้อมูลนานแค่ไหน, วิธีขอการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิกถอนข้อมูลส่วนบุคคลที่ให้ไปสามารถทำได้อะไรบ้าง

สิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาของข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมได้ โดยสิทธินี้จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือคำสั่งศาล หรือส่งผลกระทบต่ออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ถ้าไม่ขัดหรือส่งผลกระทบดังกล่าว เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะได้รับสิทธิภายใน 30 วันนับจากวันที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้รับคำขอ

สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า หรือขัดต่อสิทธิการเรียกร้องตามกฎหมาย หรือข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สถิติ

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

สิทธิขอให้ลบหรือทำลาย

กรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลถูกขอให้ลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลเจ้าของได้ โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องผู้รับผิดชอบดำเนินการทั้งในทางเทคโนโลยีและค่าใช้จ่ายเอง

สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม

ถ้าเจ้าของข้อมูลเคยให้ความยินยอมในการใช้ข้อมูลไปแล้ว ต่อมาภายหลังต้องการยกเลิกความยินยอมนั้น ก็สามารถทำเมื่อใดก็ได้ และการยกเลิกความยินยอมนั้นจะต้องทำได้ง่ายเหมือนกับตอนที่เจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมด้วย โดยการยกเลิกจะต้องไม่ขัดต่อข้อจำกัดสิทธิในการถอนความยินยอมทางกฎหมาย หรือสัญญาที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้ให้ความยินยอมไปก่อนหน้านี้

สิทธิขอให้ระงับการใช้ข้อมูล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนใจไม่ต้องการให้ข้อมูลแล้ว หรือเปลี่ยนใจระงับการทำลายข้อมูลเมื่อครบกำหนดที่ต้องทำลาย เพราะมีความจำเป็นต้องนำข้อมูลไปใช้ในทางกฎหมาย หรือการเรียกร้องสิทธิ ก็สามารถทำได้

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

สิทธิในการขอให้แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะขอแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้ โดยการแก้ไขนั้นจะต้องเป็นไปด้วยความสุจริต และไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย

สิทธิในการขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล

ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลต้องการนำข้อมูลที่เคยให้ไว้กับผู้ควบคุมข้อมูลรายหนึ่ง ไปใช้กับผู้ควบคุมข้อมูลอีกราย เช่น ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลรายแรกได้จัดทำข้อมูลส่วนบุคคลของเราไปอยู่ในรูปแบบต่างๆ ที่เข้าถึงได้ด้วยวิธีการอัตโนมัติ เจ้าของข้อมูลสามารถขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดทำข้อมูลนั้น ทำการส่งหรือโอนข้อมูลดังกล่าวให้ได้ หรือจะขอให้ส่งไปยังผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลรายอื่นโดยตรงก็สามารถทำได้ หากไม่ติดขัดทางวิธีการและเทคนิค โดยการใช้สิทธินั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย สัญญา หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะสามารถรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล ก็ต่อเมื่อ?

บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล (บริษัท ห้างร้าน มูลนิธิ สมาคม หน่วยงาน องค์กร ร้านค้า หรืออื่นใดก็ตาม) หากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลไว้ หรือมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ หรือนำไปเปิดเผยไม่ว่าจะวัตถุประสงค์ใดก็ตาม จำเป็นต้องได้รับ **คำยินยอม (Consent)** จากเจ้าของข้อมูลด้วย เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อยกเว้นที่ พ.ร.บ.กำหนดไว้ โดยมีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องมีคำยินยอมให้ข้อมูล ตาม พรบ กำหนดไว้

- จัดทำเอกสารประวัติศาสตร์ หรือจดหมายเหตุเพื่อประโยชน์สาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาวิจัยหรือการจัดทำสถิติ
- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
- จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามสัญญากับเจ้าของข้อมูล เช่น การซื้อขายของออนไลน์ ต้องใช้ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ อีเมล
- จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ
- จำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือของบุคคลอื่น
- เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อมูลพนักงานให้กรมสรรพากรเรื่องภาษี เป็นต้น

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องมีคำยินยอมให้ข้อมูล ตาม พรบ กำหนดไว้

- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
- การดำเนินกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมายที่มีการคุ้มครองที่เหมาะสมของ มูลนิธิ สมาคม องค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น เรื่องศาสนาหรือความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต้องเปิดเผยให้ทราบก่อนเข้าองค์กรนั้น ๆ เป็นต้น
- เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยชัดแจ้งของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เช่น บุคคลสาธารณะที่มีข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะอยู่แล้วในความยินยอมของเจ้าของข้อมูล
- เป็นการจำเป็นเพื่อการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย เช่น เก็บลายนิ้วมือของผู้ที่บุกรุกเพื่อนำไปใช้ในชั้นศาล เป็นต้น
- เป็นการจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับ เวชศาสตร์ป้องกันหรืออาชีวเวชศาสตร์ เช่น การเก็บข้อมูลสุขภาพของพนักงานซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) องค์กรมักใช้ข้อนี้ในการอ้างสิทธิที่จำเป็นต้องเก็บข้อมูลนี้ไว้ เป็นต้น / ประโยชน์ด้านสาธารณสุข, การคุ้มครองแรงงาน, การประกันสังคม, หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ / การศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์, ประวัติศาสตร์, สถิติ, หรือประโยชน์สาธารณะอื่น / ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

เมื่อ PDPA บังคับใช้แล้วแต่ไม่ได้ปฏิบัติตาม จะมีบทลงโทษอะไรบ้าง ?

ถ้าไม่ปฏิบัติตาม PDPA บทลงโทษของผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) มีถึง 3 ประเภท ได้แก่

โทษทางแพ่ง

โทษทางแพ่งกำหนดให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจริงให้กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการละเมิด และอาจจะต้องจ่ายบวกเพิ่มอีกเป็นค่าค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มเติมสูงสุดได้อีก 2 เท่าของค่าเสียหายจริง ตัวอย่าง หากศาลตัดสินว่าให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เป็นจำนวน 1 แสนบาท ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดค่าสินไหมเพื่อการลงโทษเพิ่มอีก 2 เท่าของค่าเสียหายจริง เท่ากับว่าจะต้องจ่ายเป็นค่าปรับทั้งหมด เป็นจำนวนเงิน 3 แสนบาท

โทษทางอาญา

โทษทางอาญาจะมีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ โดยมี โทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยโทษสูงสุดดังกล่าวจะเกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศ ประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน(Sensitive Personal Data) ส่วนกรณีหากผู้กระทำความผิด คือ บริษัท(นิติบุคคล) ก็อาจจะสงสัยว่าใครจะเป็นผู้ถูกจำคุก เพราะบริษัทติดคุกไม่ได้ ในส่วนตรงนี้ก็อาจจะตกมาที่ ผู้บริหาร, กรรมการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น ๆ ที่จะต้องได้รับการลงโทษจำคุกแทน

โทษทางปกครอง

โทษปรับ มี ตั้งแต่ 1 ล้านบาทจนถึงสูงสุดไม่เกิน 5 ล้านบาท ซึ่งโทษปรับสูงสุด 5 ล้านบาท จะเป็นกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศของประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน(Sensitive Personal Data) ซึ่งโทษทางปกครองนี้จะแยกต่างหากกับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดจากโทษทางแพ่งและโทษทางอาญาด้วย

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

สรุปใจความสำคัญของ PDPA

จะเห็นได้ว่า PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหัวใจสำคัญก็เพื่อต้องการรักษาสิทธิที่พึงมีแก่เจ้าของข้อมูล ว่าข้อมูล ส่วนตัวของเราจะปลอดภัย นำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการและยินยอมของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเช่นกันว่าการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละครั้ง **เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร? ข้อมูลที่ให้ไปมีเพียงพอกับวัตถุประสงค์นั้นแล้วหรือยัง?** หากมองว่ามีการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล เราก็สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้นได้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิดหรือหาผลประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลของเราก็เป็นได้

สำหรับในส่วนผู้เก็บข้อมูลนั้น นับว่าได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมากกับ PDPA ที่จะต้องปฏิบัติตาม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจึงต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กรและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร, รู้ขอบเขตการเก็บรวบรวม การใช้ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล, มีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย, มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล, มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้ล้วนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สอดคล้องกับ PDPA ต่อไป มาถึงตรงนี้ผู้อ่านก็พอจะทราบแล้วว่า PDPA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)

PDPA เกี่ยวข้องกับเราทุกคน

ทุกคนมีข้อมูลส่วนตัว

ทุกคนควรรู้สิทธิที่เราพึงมี
ต่อข้อมูลส่วนตัวของเรา
ว่าเราทำอะไรได้บ้าง?

- หากไม่รู้สิทธิที่มี ถูกเอาเปรียบได้
- หากไม่รู้สิทธิที่มี เกิดความเสียหายภายหลังได้
- หากไม่รู้สิทธิที่มี ค่าสินไหมที่ควรได้รับ ก็ไม่ได้

ทุกองค์กรมีการเก็บข้อมูลส่วนตัว

บุคคลากรในองค์กรต้องทราบขอบเขต
ในการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ ไปเปิดเผย
รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลส่วนตัวให้ปลอดภัย

หากเกิดความเสียหายอันเกิดจาก การเก็บรวบรวม
การใช้ การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
โดยไม่เป็นไปตาม PDPA แล้ว ก็จะได้รับบทลงโทษ

THANK
YOU

